روزنامه شرق

شنبه ۱۶ مرداد ۱۳۸۹ ■ ۲۶ شعبان ۱۴۳۱ ■ ۷ آگوست ۲۰۱۰ ■ سال پنجم ■ شماره پیاپی ۱۰۳۰

شماره ۱۰۶ دوره جدید ■ ۱۲ صفحه + ۱۶ صفحه اول هفته شرق ■ **استثنائاً ۱۰۰۰** تومان

دیدار مقام معظم رهبری با کرزی و امامعلی رحمان

رهبر معظم انقلاب اسلامی عصر روز پنجشنبه در دیدار روسای جمهور تاجیکستان و افغانستان و رئیس‌جمهور کشورمان، با اشاره به زمینه‌های فراوان و بسیار مشترک سه کشور تاکید کردند: ایران، تاجیکستان و افغانستان کشورهای خویشاوند هستند که مصالح هر سه کشور در گرو همکاری بسیار نزدیک و اجرایی کردن توافق‌های انجام شده است. به گزارش ایسنا حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: پیشرفت، امنیت و آبادانی افغانستان و تاجیکستان به نفع ایران است و پیشرفت و امنیت... صفحه ۲

دعوت ۱۲۰ هنرمند از سینماگران برای پیگیری مطالبات صنفی

در پی بالا گرفتن اختلافات خانه سینما با معاونت سینمایی افرادی چون بهرام بیضایی، مسعود کیمیایی، ابراهیم حاتمی‌کیا، ناصر تقوایی، رخشان بنی‌اعتماد، احمدرضا درویش، مجید مجیدی، اصغر فرهادی، رضا میرکریمی و... برای حضور در گردهمایی اصناف سینمایی برای پیگیری مطالبات صنفی از سینماگران دعوت کردند. در این نامه آمده است: از تمامی اهالی خانواده بزرگ سینمای ایران می‌خواهیم که در گردهمایی پیگیری تامین امنیت شغلی و رفاه اجتماعی که به دعوت جامعه اصناف سینمایی... صفحه آخر

انتقاد شدیداللحن خطیبان و نمایندگان از «مکتب ایران»

احمدی‌نژاد درباره مشایی توضیح دهد

گروه سیاسی: پیش‌بینی اسفندیار رحیم‌مشایی درست از آب درآمد: «مکتب ایران در برابر مکتب اسلام همان ملی‌گرایی شرک‌آلود است»، «این سخنان بیشتر به شطحیات یک صوفی شبیه است»، «این اظهارنظرها از سوی مقامات بلندپایه می‌تواند نقطه آغاز انحراف یک انقلاب باشد.» ۱۸ روز بعد از آنکه منابع خبری اصولگرا و حامی دولت اظهاراتی منتسب به مشایی را منتشر کردند که در آن از وی این‌گونه نقل شده بود که «تا یک سال دیگر مشایی را کافر خواهند خواند» سخنرانی اخیر او در همایش ایرانیان خارج از کشور باعث شد تیرهای واکنش‌های تند و انتقادی از سوی برخی روحانیون ارشد و چهره‌های شاخص مجلس به سوی اسفندیار کابینه رها شود و البته این بار اعتقادات مذهبی وی را مورد تردید و سوال قرار داده و خواهان عزل او از دولت شوند. سیداحمد خاتمی خطیب نماز جمعه تهران یکی از نخستین روحانیونی بود که با لحنی تند و جدی رونوشت سخنرانی مشایی را با خود به نماز جمعه برد و از پشت این تریبون جمله‌های وی را به بوته نقد گذاشت. وی که نماز جمعه دیروز را اقامه کرد یکی از محورهای اصلی خطبه دوم خود را به اظهارات اخیر رئیس دفتر محمود احمدی‌نژاد متمرکز کرد. به گزارش فارس وی اسلامیت نظام را از ویژگی‌های برتر نظام جمهوری اسلامی دانست و گفت: این اسلامیت نظام بود که سرانجام منجر به نظام اسلامی شد. این مساله خیلی مهم است و به تعبیر امام راحل نهضت ما اسلامی است قبل از آنکه ایرانی باشد. وی با بیان اینکه اصلاً ایران با اسلام هویت خود را پیدا کرد، گفت: متقابلاً هم اسلام خدمتی بزرگ به ایران کرد. خدمات متقابل اسلام و ایران شهید مطهری برای اثبات این واقعیت و این ارتباط متقابل است. در ابتدای انقلاب یکی از سیاسیون گفته بود فرق ما با امام(ره) این است که امام(ره) ایران را برای اسلام می‌خواهد و ما اسلام را برای ایران. این سخن همان ملی‌گرایی شرک‌آلود است که امام(ره) آن را نهی می‌کرد و می‌فرمود ملی‌گرایی خلاف اسلام است و خلاف دستور خداست و برخلاف قرآن مجید است. ایرانی که بخواهد در برابر اسلام قرار گیرد، ملی‌گرایی شرک‌آلود است.

خطیب موقت نماز جمعه تهران همچنین با تاکید بر اینکه روشن است وطن‌دوستی غیر از ملی‌گرایی است، یادآور شد: ملی‌گرایی به این مفهوم که انسان اسلام را در مقابل ایران قرار دهد و بگوید که اسلام مکتب‌های مختلف دارد و یک مکتب ایرانی دارد، این با وطن‌دوستی متفاوت است. وطن‌دوستی قابل قبول است و در متن اسلام هم آن را نشانه ایمان دانسته‌اند. اما مکتب ایران در برابر مکتب اسلام همان ملی‌گرایی شرک‌آلود است که امت مسلمان ما هرگز نپذیرفته و نخواهد پذیرفت. وی ادامه داد: ما دلداده اسلام و ایران اسلامی هستیم. ما همه چیزمان اسلام است. مقصد ما مکتب ماست بنابراین زمزمه‌های اینچنینی تبار آنچنانی دارد که اول انقلاب یکی از سیاسیون می‌گفت؛ و سرانجامش هم جمهوری ایرانی است. این حرف هیچ تفاوتی با جمهوری ایرانی ندارد. خاتمی در عین حال عنوان کرد: ما همه چیزمان اسلام است. ادامه در صفحه ۲

نکته

آیت‌الله مصباح یزدی ضمن انتقاد از رویکرد فرهنگی دولت نسبت به فتنه شدیدتر از سوی نیروهای ارزشی هشدار داد.
در صفحه ۲ بخوانید

تیترها

دیدار علی‌اکبر ولایتی با سیدحسن نصرالله

صفحه ۳

روایت هاشمی از تاسیس جهاد دانشگاهی

صفحه ۳

فراز و فرود اولین اپراتور خصوصی تلفن همراه

صفحه ۴

در صفحه آخر بخوانید

گفت‌وگو نیاز دیرین انسانی است
هادی خانیکی

ریشه ذهنیت خطا از کمک‌های خارجی
عباس عبدی

زمانی برای گریه نیکسون
فریدون مجلسی

سرمقاله

مشروطه و مطبوعات

صادق زیباکلام

سخنی به گزاف نرفته اگر بگوییم یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای مشروطه اندیشه و ایده آزادی مطبوعات بود. تعمداً می‌گویم اندیشه و ایده آزادی مطبوعات و نمی‌گویم صرفاً آزادی مطبوعات صدالبته که طی این ۱۰۴ سال وضعیت مطبوعات در جامعه‌مان یکسان نبوده. در برخی از مقاطع مطبوعات از آزادی خیلی بیشتری برخوردار بوده‌اند و در مقاطع دیگر در محدودیت قرار داشته‌اند و مضیقه و مجبور بوده‌اند همچون موجودی که در زمین مین‌گذاری‌شده حرکت می‌کند، نهایت احتیاط را به خرج دهند در عین حال در مقاطعی هم هست که مطبوعات هیچ تشویش و نگرانی‌ای نداشته‌اند و به جای گام برداشتن آهسته و بااحتیاط، به سرعت می‌دویدند. این موارد مقاطعی بوده که در ایران مطلقاً آزادی مطبوعاتی وجود نداشت. در واقع درست‌تر است بگوییم اساساً مطبوعات آزاد و مستقل از حکومتی نبوده‌اند که نگران باشند چه می‌نویسند. در بخش عمده‌ای از ۲۵ سال (۱۳۵۷-۱۳۳۲) این‌گونه بوده، منهای سال‌های ۱۳۴۰-۱۳۳۹ که در زمان دکتر علی امینی مختصر فضای بازی در مطبوعات به وجود آمده بود یا از اوایل سال ۱۳۵۶ که به دلیل ایجاد «فضای باز سیاسی» در کشور، قید و بندها از مطبوعات برداشته می‌شد. در مابقی آن ۲۵ سال روزنامه‌نگاران اساساً تشویش و نگرانی‌ای از بسته شدن، ممیزی و سانسور نداشتند چون در واقع فضایی بالمره وجود نداشت که آنان نگران آن باشند که چه می‌نویسند. در آن ۲۵ سال فقط یک سبک، یک مدل، یک شیوه روزنامه‌نگاری وجود داشت و آن هم تایید، تصدیق و تجلیل از حکومت و سیاست‌هایش بود و در عصر رضاشاه نیز که خیلی نیازی نیست کسی شرح و بسط دهد که وضعیت مطبوعات چگونه بود. به‌رغم دشواری‌های مطبوعات ظرف ۱۰۴ سال گذشته، واقعیت آن است که فکر آزادی مطبوعات یکی از دستاوردهای مهم مشروطه بود. این تحول یا دستاورد را در بهترین حالت از منظر کمی می‌توان ملاحظه کرد. قبل از انقلاب مشروطه تعداد مجلات و روزنامه‌هایی که در ایران چاپ می‌شد از شش عدد تجاوز نمی‌کرد اما در نخستین سال مشروطه (۱۲۸۵) شمار آنان به یکصد فقره افزایش یافت. نگاهی به نام برخی از این مطبوعات به تنهایی و بیش از هر نوشته سیاسی دیگر نشان‌دهنده روح مشروطه، عصر جدید و فضای نو به‌وجودآمده در کشور است. ادامه در صفحه ۲

واردات برنج متوقف شد

رایزنی نمایندگان مجلس برای قطع واردات برنج

گروه اقتصادی: «واردات برنج برای اولین بار طی چند سال اخیر متوقف شد.» این خبر را نماینده مردم آمل اعلام کرد؛ خبری که از رایزنی نمایندگان مجلس با محمود احمدی‌نژاد بر سر واردات برنج و وضعیت آشفته شالیکاران حکایت دارد. گویا نامه ۱۱۶ نماینده مجلس به رئیس دولت برای ساماندهی وضعیت واردات بی‌رویه و کارت زرد نمایندگان مجلس به وزیر بازرگانی به دلیل واردات محصولات کشاورزی که تا مرز استیضاح آقای وزیر هم پیش رفت، رئیس‌جمهور را به اتخاذ چنین تصمیمی واداشته است. البته این اتفاق در فضایی رخ داد که بازار به پیشواز ماه رمضان می‌رود و فعالان بازار از خیز قیمت برنج خبر می‌دهند. همچنین شمارش معکوس اجرای هدفمند کردن یارانه‌ها آغاز شده و با این اتفاق نگرانی فعالان بازار دوچندان شده است. حال سراغ تصمیم جدید وزارت بازرگانی می‌رویم؛ تصمیمی که دولت هنوز به صورت رسمی آن را اعلام نکرده و نمایندگان مجلس آن را فاش کرده‌اند. به گفته عزت‌الله یوسفیان‌ملا با پیگیری‌های نمایندگان مجلس قرار شد زمان برداشت برنج، واردات این محصول ممنوع شود. نماینده خانه ملت، منشاء اصلی این تصمیم را حمایت از تولید داخلی می‌داند و به «شرق» توضیح می‌دهد: واردات برنج در فصل برداشت ضربه سنگینی به کشاورزان برنجکار وارد می‌کند. هر وقت زمان برداشت فرا می‌رسید کشاورز به جای اینکه به برداشت محصولش دلخوش باشد نگران فروش محصولش در بازاری نابرابر بود چراکه بارها از گوشه و کنار می‌شنید فلان کشتی در بندر پهلو گرفته تا برنج‌های وارداتی را تخلیه کند. یوسفیان ملا ادامه می‌دهد: با همین خبرها زندگی کشاورز زیر و رو می‌شد و قیمت برنج سر زمین می‌شکست. این اتفاق متاسفانه هرساله رخ می‌داد و هرساله برنج‌های داخلی در انبارها دپو می‌شد. اما امسال برای جلوگیری از این اتفاق و با توجه به افزایش تولید برنج، پیشنهاد خود را با آقای احمدی‌نژاد مطرح کردیم و آقای غضنفری هم راضی بودند. خلاصه آقای احمدی‌نژاد از آقای غضنفری خواستند جلوی واردات برنج در زمان برداشت محصول گرفته شود. نماینده خانه ملت در ادامه می‌گوید: به دنبال نشست‌هایی که با مسوولان وزارت بازرگانی داشتیم، قرار شد تا سه ماه و به عبارتی تا پایان فصل برداشت ممنوعیت واردات حفظ شود و سپس با توجه به کسری داخلی برنج خارجی وارد کشور شود. یوسفیان ملا سپس از کسری داخلی و تولید برنج می‌گوید: مصرف داخلی کشور حدود دو میلیون و ۴۰۰ هزار تن است و تولید برنج نیز به حدود دو میلیون تن می‌رسد. با این اوصاف برای تامین مصرف داخلی تنها به ۴۰۰ هزار تن برنج خارجی نیاز داریم. او ادامه می‌دهد: کسری نیاز داخلی هرساله بسته به تولید داخلی متغیر است. بنابراین ضروری است واردات با توجه به نیاز داخلی دیده شود نه اینکه چندین برابر نیاز مصرفی کشور برنج خارجی وارد کشور شود و تولید داخلی در انبارها بدون خریدار بماند. این نماینده مجلس در شرایطی چنین تصمیمی را به نفع کشاورزان توصیف می‌کند که چیزی به ماه رمضان نمانده و اجرای قانون هدفمند کردن یارانه‌ها هم پیش رو است و مردم نگران خالی ماندن سفره‌هایشان هستند چراکه برنج یکی از اصلی‌ترین کالاهای سبد خانوار به شمار می‌رود و نوسانات قیمت آن مستقیماً در سفره خانوار تاثیر می‌گذارد. برخی از فعالان بازار معتقدند توقف ثبت و سفارش برنج خارجی ممکن است به گرانی برنج منتهی شود چراکه اغلب خانواده‌ها نگران تامین مایحتاج‌شان در ماه رمضان هستند و گمان می‌کنند با این اتفاق برنج در بازار کمیاب خواهد شد. ادامه در صفحه ۴

حرف اول

تجربه انقلاب مشروطه

سعید مصطفوی

در این یکصد و چند سالی که از انقلاب مشروطیت می‌گذرد جامعه ایرانی حوادث بسیاری به خود دیده که در گستره و ژرفای تاثیر و نفوذ هیچ از آن کم نداشته‌اند اگر نگوییم بعضاً تاثیرگذارتر هم بوده‌اند. واقعیت این است که جامعه ایرانی به جهت قابلیت‌های فراوان اقلیمی، اجتماعی و فرهنگی به ضمیمه تاریخی سرشار از داشته‌های ارزنده و گوناگون چنان نیروی متراکمی را در خود نهفته دارد که با کمتر جامعه‌ای در میان جوامع در حال گذار به سوی توسعه قابل مقایسه است. اگر نبود پایه‌های محکم ایستاده بر بستر غنای تاریخی و تمدنی ایران‌زمین هر آینه هر یک از این تندبادها که در یکی دو سده اخیر بسیار بر این سرزمین وزیده است بنیادهای این واحد ملی را درهم فرو می‌ریخت و هویت تاریخی‌اش را در قطعات کوچک و پراکنده جغرافیایی مضمحل می‌کرد و به گردونه بی‌انجام و فرجام فراموشی می‌سپرد.

در این یکصد و چند سالی که از انقلاب مشروطیت می‌گذرد جامعه ایرانی به توپ بستن خانه ملت و استبداد صغیر و سپس دوران پرآشوب هرج و مرج را در کوران نخستین جنگ بین‌الملل تجربه کرده است و پس از آن کودتای آگوست ۱۲۹۹ و سرآغاز دیکتاتوری رضاخان را که خجستگی پایانش با آغاز مصیبت اشغال کشور از سوی متفقین قرین شد و شیرینی سر آمدن دوران استبداد با اشغال کشور و حضور نیروهای نظامی استعمارگران به تلخی گرایید و کم مانده بود تجربه اندوهناک تجزیه اجزای کشور یک بار دیگر تکرار شود... ادامه در صفحه ۲